

Aan:

- de voorzitter van provinciale staten van Drenthe
- de leden van de Statencommissie Milieu,
Water en Groen

(i.a.a. de overige statenleden)

(

Assen, 15 december 2003

Ons kenmerk 50/6.15/2003011304

Behandeld door de heer H.A. Booij (0592) 36 58 74

Onderwerp: Rapportage Bloembollenteelt in Overijssel en Drenthe, een quick scan

Geachte voorzitter/commissieleden,

Hierbij bieden wij u ter kennisneming aan de rapportage Bloembollenteelt in Overijssel en Drenthe. De rapportage geeft een beeld van de ontwikkeling van de bollenteelt in Drenthe en Overijssel, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de milieu-risico's.

De bloembollenteelt is, vanwege een groot economisch belang voor de landbouw, de afgelopen vijf jaar gegroeid in Drenthe. De teelt is economisch aantrekkelijk, omdat de rentabiliteit groot is. De bloembollenteelt staat bekend als een teelt waarin veel gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden.

In Drenthe is aardig wat commotie over de bloembollenteelt. Het beeld bestaat dat de teelt erg belastend is voor het milieu. Verontruste burgers hebben zich verenigd in de Actiegroep Bollenboos. De Milieufederatie Drenthe heeft een brochure uitgebracht over deze teelt. In provinciale staten van Drenthe zijn vragen gesteld over de risico's van bloembollenteelt voor de grondwaterkwaliteit. Het waterschap Reest en Wieden heeft een brief geschreven naar ons college met de vraag of de provincie Drenthe onderzoek wil doen naar de milieurisico's van de bollenteelt.

De bloembollenteelt is niet alleen in Drenthe in ontwikkeling. Er is weinig bekend over de invloed van bloembollenteelt op het milieu, de omgeving en de waterkwaliteit. Het Platform Schoon Water (PSW) Overijssel heeft het initiatief genomen tot een verkennend onderzoek. Ook in Drenthe bestond behoefte aan een inventarisatie. Boven genoemde zaken zijn aanleiding geweest om aan te schuiven bij de Projectgroep PSW Overijssel.

Een projectgroep vanuit het PSW heeft het onderzoek uitgevoerd. De projectgroep bestond uit de waterschappen Reest en Wieden en Groot Salland, Vitens NV en de provincies Overijssel en Drenthe.

Tijdens het project is overleg geweest met de Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB). Het is een globaal onderzoek, een quick scan, geworden. Het voordeel van een quick scan is dat snel een beeld wordt verkregen van de situatie. Het onderzoek heeft zicht beperkt tot het in beeld brengen van de omvang van de teelt in de afgelopen jaren en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

De belangrijkste conclusies zijn:

- de bloembollenteelt is de afgelopen vijf jaar sterk gegroeid;
- sommige bestrijdingsmiddelen die in de teelt gebruikt worden, overschrijden (op basis van gebruikgegevens) de normen voor grondwater, waterleven en bodemleven;
- bij verdere groei van de sector zal de milieubelasting toenemen;
- concrete monitoringsgegevens ontbreken.

Uit het onderzoek blijkt dat sommige gewasbeschermingsmiddelen die in de bloembollenteelt gebruikt worden, de normen voor milieubelasting overschrijden. Het betreft hier een beoordeling aan de hand van milieubelastingpunten. Voor de beoordeling zijn de werkelijke gebruikcijfers gebruikt. Ook blijkt uit de gegevens dat de bloembollenteelt gegroeid is. Combinatie van beide gegevens geeft aanleiding de situatie nader te beschouwen. Vooralsnog ontbreken echter de feitelijke gegevens op basis waarvan conclusies over de gevolgen van de teelt voor de waterkwaliteit kunnen worden getrokken.

Gezien het economische belang van de bloembollenteelt als alternatief voor agrariërs, de strenger wordende regelgeving rond het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, is het van belang dat de provincie, samen met de waterschappen, de ontwikkeling van de bloembollenteelt gaat volgen en bij percelen waar bollen geteeld worden de waterkwaliteit gaat monitoren.

De uitgevoerde quick scan heeft zich gericht op de omvang van de teelt en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Parallel aan de activiteiten in de quick scan is ook een interne projectgroep opgericht. Doelstelling is het vormgeven van een integrale aanpak met de diverse externe betrokkenen. Het project bestaat uit het inventariseren van de omvang van de problematiek, waarin natuur, milieu, landschap en economie aan de orde komen, het genereren van mogelijke oplossingen en de implementatie van de gekozen oplossingen.

In het algemeen bestaat het beeld dat bij de gangbare bollenteelt sprake is van:

- een hoog gebruik van gewasbeschermingsmiddelen;
- een hoog gebruik van meststoffen;
- risico's van af- en uitspoeling naar het oppervlaktewater en grondwater;
- grondwateronttrekkingen;
- plaatselijk aantasting van het landschap, met name de essen;
- problemen rondom spoelplaatsen;
- problemen met hergebruik van vrijgekomen spoelgrond;
- risico's voor beïnvloeding van de milieukwaliteit in kwetsbare gebieden (grondwaterbeschermings- en natuurgebieden)
- vaak is sprake van contractteelt (reizende bollenkraam).

In het project worden de gegevens verzameld over vorengenoemde aspecten. Dergelijk feitenmateriaal is nodig voor een onderbouwing voor het al dan niet moeten treffen

van maatregelen c.q. onderbouwing van het beleid. Als op basis van de feiten gewijzigd beleid nodig is, zal dit worden opgenomen in het Provinciaal omgevingsplan II.

Parallel aan de inventarisatie van gegevens wordt een monitoringsprogramma opgesteld. De monitoring heeft tot doel gegevens beschikbaar te krijgen over de concrete invloed van bollenteelt op grond en grondwater. Monitoring is een traject waar een langere adem voor nodig is. Gedurende het groeiseizoen 2004 zullen de eerste resultaten beschikbaar komen, uitmondend in een rapportage over het eerste jaar.

Voorts zal begin 2004 een conferentie worden georganiseerd. Tijdens de conferentie zal met de sector en betrokkenen over de bollenteelt in Drenthe van gedachten worden gewisseld. De resultaten van het uitgevoerde onderzoek worden gepresenteerd. Het doel van de conferentie is het gezamenlijk met de betrokkenen komen tot gedragen oplossingen.

Wij verwachten u met de informatie in deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over het onderzoek naar de bollenteelt in Drenthe en Overijssel en de vervolgstappen die wij hebben genomen en zullen nemen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.